

Nekaj stvari je vrednih, lepo zajetih in s toplino pripovedovanih. Tako Večerna II, Bosna in Ema (pot dekleta v temo življenja). Dramatizirana satira «Karikature» (konferenca učiteljic) malo spominja na prizor iz Cankarjevih Hlapcev in je življensko gotovo resnična, ne škodilo pa bi ji ostrejše želo in več posmeška.

Splošen vtis knjige je temačen. «Vsi dnevi: en (?) delavnik potán; vsa pota: žuljave roké; vse noči: en (?) potok solzán; vsi pogledi: noži reza - joči (sic!), besede: igle bodeče» (Iz noči). Povsod slog ni tako površno prisiljen.

Naj mi pisateljica oprostí, če so tudi katere moje besede — igle bodeče.

Pavel Karlin.

Knut Hamsun: Glad. Poslovenil Fran Albrecht. Natisnila in založila Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani. Splošna knjižnica, zv. 58.

S pričujočim romanom smo uvrstili v naše prevodno slovstvo prvo delo zanimivega pisatelja, ki je v svetu zelo uvaževano poznan, mi pa do sedaj niti katere njegovih drobnih novel ali črtic nismo mogli čitati v slovenščini.

Avtor Gladu, rojen v avgustu leta 1860., je eden najboljših in najoriginalnejših zastopnikov moderne norveške literature, kot romanopisec prav gotovo najvažnejši. Nemški «Vodnik po sodobnem slovstvu», ki ga je uredil Hanns Heinz Ewers, pripoveduje o Hamsunu, da se je kot delavec, sprevodnik, natakar in delovodja potikal skoro po vsem svetu in si tekom tega svojega romanja v neprestanem pomanjkanju in dvobojih z življenjem ter v nepričakovanih, pustolovskih dogodivščinah nabral psihološko nenavadnih snovi za svoja literarna dela. Imenitni so njegovi romani: Misteriji, povest genialnega človeka, ki se v večni borbi z blaznostjo (Lombroso!), širokokreten in duhovit, šegavo ravnovesi nad prepadom življenja; Pan, iz papirjev poročnika Glahnsa, ki odkriva razmerja pisatelja do prirode; dalje Redaktor Lynge, več zbirk novel in igrokazov, in knjigi Viktorija, roman ljubezni (tiha sreča severnega življenja) in Blagoslovi zemlje (1918), ki riše v ostri karakteristiki in dušeslovno izredno močno nordijske kmetske tipe. Leta 1920. je dobil Hamsun Noblovo nagrado.

Roman Glad je značilen avtobiografski roman iz dobe, ko je pisatelj «pohajkoval in stradal po Kristijaniji, tem čudnem mestu, ki ga ne ostavi nihče, preden ga ni zaznamovalo...» Delo je trpko (kaj bi ne bilo!), temačno, često sarkastično, a polno fantazije in invencije. Analizi bolečnih občutenj revnega, gladujočega inteligenta se mestoma dokaj močno pozna vpliv Dostojevskega. V največje muke in najbednejša tiranstva gladu sije žarka luč nepremagljivega upanja, ki razliva nad dogodke, do dna osvetljuječe sestradančeva trpljenja, na mnogih mestih svoj spravljivi, bodreči svit. Pri vsej brezkraini bedi, ki jo razkriva, je knjiga nagnjena — bi rekel — v čudovit, skoraj pravljlični optimizem.

Prevod (po nemškem prevodu) udobno pripoveduje in gladko teče. Škoda, da Splošna knjižnica ne deluje več. Takih knjig bi še potrebovali.

Pavel Karlin.

Serbo-kroatisches Lesebuch. Akzentuierte Texte mit vollständigem Wörterverzeichnis. Von Karl H. Meyer u. A. Stojićević. Göttingen 1927.

Čitanka pod tem naslovom, predvsem delo na drugem mestu imenovanega avtorja, profesorja srbsko-hrvatske filologije na ljubljanski univerzi, je namenjena Nemcem-filologom. Vendar so štiva v njej izbrana z literarno-estetskega, ne morda z jezikovnega vidika. S pesmijo in s prozo (deloma v od-